

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:
vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
A „SPORT” és „KELET” előfizetési díja együtt
a jövő évnegyedre 4 frt 75 kr. A „SPORT”
külön 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára a „Kelet”-ből 7 kr. a „Sport”-ból 10 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével; a „Sport” minden vasárnap.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az ÉRTÉKESB CÍKKEK DÍJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Az erdélyi részek gazdasági viszonyairól.

(Az erdélyi gazdasági egylet egyik tagjától.)

Tizenketedik közlemény.

Munkás viszonyok.

Az utolsó évtizedben sok szó volt a székely kivándorlásról; untig fejtegettek indító okait s e nemzetgazdasági szempontból mindenesetre nem kicsinyelhető baj elleni orvoszereket. A kivándorlás indokai között, ezek szerint, első helyen a népesség sűrűsége s a föld elégtelensége voltának.

Ez azonban nagy tévedés. Mert a népesség p. o. Csikban, a termékeny talajhoz viszonyítva, éppen nem sűrű. Hanem hát nincs ipar, következésképp nem lévén consumtio sem, nem csoda, hogy nyomor, szegénység uralkodik, annál is inkább, mivel a csikiak irracionális kétfordulós rendszert folytatnak, mely aztán egyenesen lehetetlenné tesz mindenféle jövedelmező marhatenyésztést. E kétfordulós rendszer következtében a földnek feleresze szakadatlan gyümölcsözötlenül hever s mindamellet is, hogy az egész Csik igen gazdag rétek és legelőkben: a marhalétszám még sem kielégítő, ámbár két annyit is el lehetne ott tartani.

Az igaz, hogy itt a 848.229 hold földből 14.989 hold az államnak, 341.386 hold pedig a községeknek és 50.705 hold az egyházaknak van birtokában; ugye ezek nagyobb részt havasok s részben legalább mint legelők használtaknak.

Háromszékben is hasonló állapotokat találunk: 577.634 holdból itt 222.415 hold az állam, a községek stb. birtokában van; s mégis sokkal nagyobb népességet, mint a mekkora tényleg van, nem lehetne éppen eleget tekinteni, hangyan Háromszék minden talpalatnyi használható földje megműveltetnék, a hogy kell, és fejlett ipar volna.

Tehát sem a Csikban, sem Háromszékben korántsem túlságosan sűrű a népesség; hanem igenis, a fennálló gazdálkodási rendszer nem ad elég szabályszerű munkát, a melyet, éppen azért, kénytelen a székely fájdalom! a külföldön keresni föl. De azért nem vándorol ki; igazi és tartós kivándorlás csak a románok között fordul elő, még pedig nagyobb mérvben. Ez a kivándorlás is káros annyiban, a mennyiben az ennek következtében elveszett munkaerőt nincs mi pótolja.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

DONNA GRAZIA.

Tanulmánykép

a nápolyi népeletről.

Írta:

MONNIER MÁRK.

IV.

(Folytatás.)

Ezenkívül kellett még a dajkának egy meg-aranyozott ezüsti fésű, gyűrű minden ujra, fűgők, karperecek, fekete bársony uszályos ruha, vagy legalább piros vagy kék atlaszból, aranyal himerve, arany rojtjal s szalagcsokrokkal díszítve, azonkívül szalagok, csipkekötny, szelíd ösvérek sétalovaglásokat tenni s mit tudom én, még mi minden, busvétii ajándék, karácsonyi s ujvi ajándékok, ajándék a beoltásért, az első fogjövésért, az első felöltött hosszú ruháért; Szent Januárius egész kincsalmaza sem lett volna elég kielégíteni e telhetetlen nőt s megadni neki mindazt, mit tölem leveleiben kívánt. Nem kaprán semmi választ, csakhamar elválasztotta a tejtől a szegény gyermeket a kicsikét egy halálscsalád gondjaira bízta, kinek már ezenkívül volt még négy leánya s három fia.

De mit bánták azok? oly embereknel, kiknek már sincs semmijük, ha van hét gyermeknek hely, a nyolcadik is elfér; felfogadták tehát a kis Gráziácskát s a szent szűz gyermekének nevezték őt. Most már tudja ön uram, kinek akarja nevét és kezét felajánlani, ha vissza akar

Azonban a székelyek letelepedéséről, távolibb vidékeken, szó sem lehet s még csak rá gondolni is erre, nevetséges.

Különb, hogy mennyi igaz abból a sokat incriminált túlnépességből, melyet annyian vádolnak, minthogy az volna a székelység vándorlásának csaknem egyedüli indoka: ime néhány adat s egy kis összehasonlítás:

Egy családra, mely négy tagot számlál, Háromszékben átlag 4.88 hold szántó és 2.0 hold rét, a Csikban 4.20 hold szántó és 6.72 rét, mivel szemben Csehországban csakis 3.68 hold szántó és csupán 0.88 hold rét esik! És e számoknak annál nagyobb jelentősége van, mivel az állami és községi birtokok nagyobbbrészt erdőségekből és pusztá havasokból állanak, csak egyes nagyobb községeknek lévén szántók és rétek is.

Hogy tehát mennyire multhatatlanul szükséges itt a tagosítás és birtokrendezés: ezt alig szükséges fejtegetni. Hanem — s ez az átkunk — éppen itt a legnagyobb az ellenszenv e reformok iránt, az állam pedig nem látja be, hogy éppen itt multhatatlanul meg kell oldani e nemzetgazdasági feladatot, mert csak a birtokviszonyok rendezése után lehet majd megnyerni a gyümölcsöző munkának a mostan tétlen kezeket. Pedig hát éppen az ország délkeleti részében kell megkezdeni a nemzetgazdaságilag szükséges reformok fogantatását, miután ezt a vidéket, mely keleti kereskedelmünk kiindulási pontjához legközelebb esik, legelőbb kell nemzetgazdaságilag emelni!

Képzeliünk itt p. o. virágzó vasipart; tegyük föl, hogy más iparágak már fejlődésnek indultak vagy pedig hogy keletkezésük, megbonosításuk, kifejlődhetőségük előtt meg van törve az út: mennyire emelkednék a föld értéke, mennyire gyarapodnék a gabona-termelés s ezzel kapcsolatosan a húsproductio?!

A székelyek vándorlásának vagy helyesebben kóborlásának oka egységyedül a fennálló földművelési viszonyokban és valódi ipar teljes hiányában gyökerezik, mely pedig kifejlődhetnék és virágozhatnak, mert e vidék gazdag az iparhoz szükséges nyersanyagokban, az ipar többi előfeltételeit pedig meg lehetne teremteni és mert e vidék jövőendő kereskedelmünk piacához oly közel fekszik.

A milyenek a viszonyok az említett vidékeken: olyanok nagyobb részt az ország többi részeiben is.

lépni, még van idő reá; lesz szerencsém ön biztosabb uton kivezetni palotámból, mint a melyen ide bejött.

Azt feleltem a herczegnek, hogy éppen nincs szándékomban visszavonni tett ajánlatomat, mire ő az előbbinél komolyabb hangon folytatta.

— Én részemről nem mondok önnek sem igent, sem nemet; éppen semmi jogom nincs a Madonna gyermekéhez, ha szereti önt Grazia, a mi leletséges, nem akarom kedvét szegni semiben. Meglehet, hogy boldog leendő önnel; olvasni nem tudok a csillagokban, a jövőt nem lehet tudni s azzal nem vesztegetem többé időmet, hogy előre kiszámítsam a dolgokat, az embernek jövője nem egyéb, sorsjátéknál s rendeltetésneves komédia, melynek álarcza alatt nem tudni, mi rejlik s az élet rendesen gunyt űz belőlünk. Hanem az kötelességem, hogy óva intsem önt.

Grázia minden ízében a nép leánya. Mídon reáakadtam esetleg a kikötőnél, azonnal kész volt határozatom, hogy leányomul fogadom őt: gyermekem nem volt s ezzel tartoztam szegény nóm emlékének is. A leány apjának adtam ki tehát magamat; a derék halálszalad ezt annyival inkább hajlandó volt elhinni, mert a dajka megmondta volt nekik nevemet s azzal biztatta őket, hogy előbb-több bizonytal meg fogok jelleni náluk s visszakövetelem leányomat. Gráziát tehát átadták nekem s azóta ő is leányomnak tartja magát, de semmi vonzalommal nem viseltetik hozzám, soha sem mutatott szeretetet irántam. Ön tudhatja, hogy a gyermeki érzelem nálunk sokkal tiszteletteljesebb, mint az önk házában, de a szegény leány nagyon is tulozza velem szemben e mély tiszteletet s alig mer beszélni előttem.

Soha legkisebb gyöngödséget nem fedeztem fel irányomban nála, sem bizalmat, s éreznem kellett a házba lépése legelső percétől fogva, hogy

Mesterséges eszközök, melyeket némelyek a felsorolt bajok orvoslására nótalan ajánlónak, — mint p. o. quantitativ bevándorlás, — mit sem fogának használni. A nép szaporodása csak ott várható, hol a jólét emelkedik; ám nálunk ez, fájdalom! nem emelkedett s nem emelkedik és eddigelő egyesgyedül a legelőgazdaskodás volt az általános műveltségi állapotnak megfelelő.

Igen helyesen mondja Say: „Ha a termés, a gyümölcs mindenkié, a föld ellenben senkié sem volna: csakhamar csak erdő, mocsár és pusztá fedné a földet.”

Ez talál a mi közös erdőnk és legelőinkre is: erdőnk legelővé lesz, mivel nem lehet művelni; nem lévén a birtok szabályozva; és a legelő, sőt szántó és rét is, nem műveltetik, mert a tulajdon és a szabad birtokok nincs biztosítva s a használat itt is közös.

Tulajdonképeni népszaporodás tehát eként nem következhet be, sőt ellenkezőleg vándorlás, hogy ne mondjuk: kivándorlás áll be.

Nem kevésbé beteges állapotokra akadunk a szászoknál is.

Itt már nemcsak hogy nincs népszaporodás, de sőt — a mi még rosszabb — az mintegy rendszeresen fogyatkozik.

A munkaerő továbbá nem a saját néptörzs kebelében, hanem idegeneknél kerestetik fel és találattik meg. Azonban ez idegen munkás-elemek szaporodtak: vagyonra is tettek szert; és abban az arányban, a milyenben a szászok saját munkaerejüket nem vették igénybe: saját földjük is részben az idegen munkások kezére ment át.

A szászok mesterségesen igyekeztek megakadályozni, hogy a szász munkás kényerét földjük határain kívül keresse meg, s e közben elszunyadtak saját göröngyeiken és a németfajt máskülönbön annyira jellemző teremő erő is kiveszett belőlük.

S itt is a községi háromfordulós rendszer, az agrariális communismus teremtettem e viszonyokat, melyek annál sajnálatosabbak, mivel a szász nép magasabb képzettsége, melyet jó népiskoláiban sajátíthatott el, mégis csak kedvezhetett iparuk kifejlődésének annál is inkább, mivel iparhoz szükséges nyers anyagban éppen a szászok által lakott vidékek legkevésbé sem szűkölködnek.

A nép szaporodása az általános jólét érdekében szükséges; s hogy e szaporodás beálljon, a kormánynak nem kell semmi egye-

egy egészen idegent fogadtam el családom tagjául. Megkísértettem zárdába adni őt, taníttatás végett; semmit sem tanult, semmire sem haladt; a szegény „nénék” mellett, kik magok sem sokat tudnak; csaknem kétségbe esett társaságukban, és mindenek felett az unalom majd megölte őt, a télenség hosszú órái alatt. Egy este elhagyta a zárdát, s hosszú barát csuklyát öltve magára, bele burkolódzott, és sietve távozott nem ide, hanem a tengerpart haláskunyhóba. E szokási kísérlet után szigorúan kellett ügyeltetnem rá; felügyelőül házam egy régi hü cselédét adtam melléje, ki nagyon ragaszkodék hozzám, s épp annyira jól ellátott konyhámboz; a szelet is látja a mint elshun mellett, s nekem elmond mindent. Oh! uram nagy gond az, egy ily országban mint a miénk, egy fiatal leány öréne lenni!

(Folyt. köv.)

Az emberi szervezet munka képessége*)

Török Auréltól.

Az emberi szervezet életjelenségeinek buvárlata azon meggyőződésre vezet, hogy a természet törvények, a melyeknek uralmát e földnek és a vilárendszernek élettelen téslein lépten-nyomon kimutathatjuk, az emberi szervezetre nézve is teljes érvényben vannak. Oly törvények, a melyek kivételesen csak az emberi szervezetre szorítkoznak, s a többi természet-törvényekkel min- tegy ellentétben állanak — nem léteznek. Mi természetesebb tehát mint ha az emberi szervezet életműködéseinek értelmezésénél szintén azon elvekből indulunk ki, mint az általános természet-jelenségeknél. Miután pedig ez utóbbiakat elvőgre

*) Előadott a kolozsvári orvos természetstudományi társulat 1877. febr. 9-diki természetstudományi estélyén.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szerviater 5. sz.

Nyitóléri cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

a falusi népnek pedig az összes iskolai törvények, melyek ugys annyi meg annyi községben nincsenek végrehajtva, mit sem fognak használni mindaddig, míg a nép nem szokik munkához, mert a takarékság iránti érzék hiányát és a semmittevésre való hajlamot éppen a korlátatlan legelő-gazdalkodás okozza.

Ha mi szerencsétlen legelő-gazdalkodó-sunk helyett, egy ha mindjárt hiányos szántó-gazdalkodást folytattunk volna: az ország gazdasági erői jobban kifejlődtek volna. A legelő-gazdalkodás azonban sem do-logra sem takarékságra nem tanította a népet, valamint hogy ez az oka annak is, hogy a nép nem ismerkedett meg kultur-szükségletekkel, a nemzet törekvése meggátoltatott s minden haladás nemcsak megbé-nítatott, de sőt egyenesen bilincsekbe veretett!”

A képviselőház jogügyi bizottsága

közelebbi ülésében folytatván a büntető-codex tárgyalását, a 378. §-ban a kvalifikált okirat-hamisítás — 5 évig terjedhető fegyházban megállapított — büntetésével nyujtandónak mondá ki a kereskedelmi utalványok, takarékpénztári könyvek s azon közförgalmu értékpapírok meghamisítását is, melyek a pénzhamisítás fogalma alá nem tartoznak. — A 380. §-ból kihagyatott azon rendelkezés, hogy okirat hamisítottként büntetetik, a ki oly előnyt fogad el, melyről tudja, hogy hamis vagy hamisított okirat alapján szerzettetett.

— A 383. §-ban büntetendőnek mondatott ki azon orvos is, ki a végettt állit ki hamis régi bizonyítványt, hogy az biztosító társulatnál használtassék. — A 387—388 §§-okban — a bélyeg-hamisítással — a pénzbüntetés maximuma 2000 frtról 1000-re szállított le, s mellékbüntetésként a viselt hivatal elvesztése is kimondatott. — Ezzel a bizottság működésének folytatását az ünnepek utánra halasztá.

A hét eseményeiről.

(Sr.) Lassin bár és sok küzelemmel, a kormány mégis csak halad politikai és pénzügyi viszonyaink rendezésében. Sőt a codificatio terén e kormány adott az országnak egy nagy kereskedelmi codexet, most letárgyalható a nagy büntető codex és rendőrbíráskodásról szóló törvény két évi működésre, ezek is elősleges eredmények, hisz a Napoleon codexek vagy az osztrák törvények évtizedeken át készültek. Tehát a szerves

munka czéljából. Az emberi szervezetben tehát nagy szerepet játszik az erő adó tápanyagok megemésztése és ugynevezett áthasonitása (assimilatio). A tápanyagok ezen áthasonitása azonban ismét csak munkával, azaz erőfelhasználással jár. Így, hogy a napjára kiszámított 3-5 kilogrammnyi tápanyagokban foglalt 250 gramm szén és 20 gramm légyen megemésztetessék és a test alkatrészevé, (vagy a mint mondani szokás vérré) „válják”, erre mintegy 23 kilogramm emésztési nedv (nyál, gyomornedv, epe, bélnedv, hasnyál,) szükséges, a mi az összes testuly 1/3-adának felel meg. Miután a tápanyagok tehát nem közvetlenül, hanem csak megemésztésre fordíthatók erő-kifejtésre, a megemésztésre pedig bizonyos mennyiségű emésztési nedv szükséges, a melyet a szervezetnek saját anyagából kell készítenie; nyilvánvaló, hogy pusztán a tápanyagok mennyiségének egyoldalú növekvése által még nem növelhetnők az emberi munkaképességet. A nagyobb mennyiségű tápanyagok megemésztésére ugyanis okvetlen több emésztési nedv szükséges és e mennyiség csak az emésztési szerveknek fokozódott működése által hozhatik létre. Az emésztési szervek működése pedig ismét sok bizonyos fokig nagyobboldhatik s e határon túl bármennyi tápanyag is véteendő föl, az felhasználálatlanul (megemésztetlenül) maradna és csak akadályt képző lomgyándt szerepelne a testben. A megemésztett tápanyagok az emésztési nedvek legnagyobb részével a vérbe jutnak felszívódás után s a szív hajtó ereje által [tovamozdítva finom csövekben szerteszét keringenek és bejárják a testnek valamennyi szervét, ugy, hogy e berendezés alapján mindenik szerv annyi tápot vehet fel a közös tápnedvből, (t. i. a vérből) mint a mennyire szükség van.

(Folytatása következik.)

törvényhozás tekintetében is, már eddig többet tett e kormány, mint elődei bármelyike tett 2 év alatt. Pénzügyi viszonyaink rendezéséhez újabb két adattal járult; egyik az, hogy az 1877-diki 39 millió deficitet, egy év alatt tíz millióval apaszták; a másik az, hogy a 153 millió kölcsön első felének konvertálására felhatalmazást kért. Az előbbi adat az államháztartás, lassu, de biztos rendezést bizonyítja, melyet még jobban meg lehet ítélni abból, hogy előre nem látott nagy költségeket okozott, illetőleg jövedelmeket szüntett be; a fagy, az árvíz és az agió. Bizonyára lehet tenni 10–15 millióra azt a különbséget, melyet a három véletlen esemény okozott háztartásunkban; ugy, hogy ha ezek az idén be nem következnek és csak némileg is, kedvező évünk lesz, a rettegett deficit nem fogja az előirányzatot meghaladni, sőt azon alól kell, hogy maradjon az.

Egyik főhajunk természetesen az, hogy 152 millió oly adósság lebeg fejünk felett, mely a mostani cursus szerint is, 15–16 % -ba kerül és 1878-ban, illetőleg 1879-ben beváltandó; ez nem csak nagy kamatjánál, terhes feltételénél, nevezetesen az államjóságok lekötésénél fogva súlyos; de azért is, mert rövid időn növekedésben visszafizetendő lévén, a külföldben egyfelől folytonos kétsélt táplál irántunk a tekintetben, hogy ez a szegény Magyarországot két év alatt honnan fizet vissza 153 milliót és ez nyomja le ennek cursust; mert különben megfoghatatlan lenne, hogy 6 % -os pénz 81 % -on álljon, akkor, mikor 1878 végén 100 forinttal visszafizetendő; hisz a külföld nem 15 és fél, hanem 2–3 % -ra helyezi el pénzét, de másfelől: éppen az a rossz hiteli papíros zárja el tőlünk a pénzpiacot; és ha Száll a már megszavazott 80 millió második felét realitálni nem tudta; annak az az oka, hogy sokkal többet kamatozó és rövid időn visszafizetendő papíros van Magyarországon névre állítva.

Ha ettől sikerül megszabadulnunk, akkor hitelünk consolidatiójára biztos alap van; melynek jótékony visszahatással lesz az államháztartásunkra is, mert a megszavazott fedezetet kedvezőbb feltételek mellett realitálhatja a pénzügyminiszter; tehát nem fog abból túlságos kamatterher származni; a mi még inkább fogná akadályozni a kibontakozást.

E felhatalmazás kérése volt a hét főeseménye.

A hét főeseménye: a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat benyújtása volt. Nálamál illetékesebb egyénekre bízom annak részletes bírálattal. Azt hiszem, hogy a részletekben lehet elég javítvánál találni. De általában véve: a javaslat politikai ügyeink rendezésére lesz befolyással. Mert az tagadhatatlan, hogy megszünteti, vagy jobban mondva: apasztja azon anomáliákat, melyek főleg Erdélyben a képviselők beosztása és a választókerületek felosztása tekintetében léteztek.

Természetes, hogy az új területi beosztás, valamint a Királyság rendezése tette szükségessé azt, habár máskülönben is, törhetetlenek voltak az anomáliák. Igaz, hogy esik sérelem elég és hogy lesz panasz sok, kétségtelen. Három város veszt egy-egy követet, öt kis város egészen elvesztik képviselői jogát; tehát 8 városi követet apad a képviselő, azonban 4 követet kap Brassó és Szeged; tehát csak 4 városi követ vesz el; ezek közül kettőt kap a vidék, kettő fenmarad — Budapest számára. Kérdés, hogy nemzeti és kulturális szempontból okozott e veszteség kompenzációja az arányosítás által, melyet Erdély és Budapest képviselői a nyar, a lakosság és választók számarányához mérten? Másfelől, ha már bántották a kisebb városok önállóságát, akkor Abrudbányánál kevesebbet ér Szék, Kolozs és Berecz még nemzetiségi szempontból is? és azaz, valamint Illyefalvával. Hunyaddal, Hátszeggel, Csikszerezzel egyenlő sorsot érdemeltek volna azok, sőt Sepsiszentgyörgy és Oláhfalva is. Itt vagy semmit vagy többet kellett volna tenni.

A vidéki képviselők felosztása (Naszód-Beszterce kivételével) arányosabb lesz, mert az Alföld és Ujgyházi szék közti aránytalanság, midőn 210 ezer és 12 ezer ember egyaránt két követet küldött, oda redukálódik, hogy a maximum 45 ezer és a minimum 7500 ember lesz; az átlag pedig 36 ezer ember és 1500 választó. Hogy ehhez képest a városok még mindig mily kedvezményben részesülnek, kitűnik abból, hogy ezekben átlag 500 választóra esik egy képviselő. Szóval Erdély képviselete őszintébb lesz!

A keleti kérdés.

A helyzet.

A mint látszik, a helyzet javulásába vetett remények egyelőre dugába dőlnek. És a politikai derontál párhuzamban a pénzügyi helyzetben is aggasztó mérvben kezd uralkodni a baisse, li-dércznomásként nevezendő a continens összes tőzsdéi és pénzügyi, problematikus téve még a kibontakozás lehetőségét is. A helyzet jellemzőre inn itt közlünk egy Londonból érkezett sürgönyt: „A politikai láthatár — ugymond a levelező — elsötétedett. Azon feltevés, hogy a főnehézséget a lefegyverzés kérdése fogja képezni, beigazodott. Oroszország vonakodik hadseregét lefegyverezni, mielőtt a porta Montenegróval béké-

nem kötött és maga is a lefegyverzést végre nem hajtotta. Sőt állítólag a lefegyverzést még a török reformokban észlelendő előmeneteltől is függővé teszi. Az angol cabinet ellenben ragaszkodik azon kívánságához, hogy Oroszország lefegyverezze hadseregét és a jegyzőkönyvet csak annak megtörténte után hajlandó aláírni. Ezenlőgra a tárgyalások egyelőre megakadtak. Még a „Times“ is azt írja, hogy a lefegyverzésben Oroszországnak kell — habár tekintélyének némi feláldozásával is — az első lépést megtenni, mivel ez a portáról semmiképpen sem tételezhető fel és Európának különben attól kellene tartania, hogy valamely törökországi esemény az orosz hadsereget harcra elnyomulása csábíthatná. A „Morning Post“, a „Standard“ és „Daily Telegraph“ még határozottabb hangon nyilatkoznak. Kijelentik, hogy a jegyzőkönyv tárgyalás megindult tárgyalásokat be kell szüntetni, míg Oroszország határozott s félre nem magarázható ígéretet nem tesz a haladéktalan lefegyverzésre vonatkozólag. Az említett lapok ismét gyanuperrel élnek Oroszország becsületességét illetőleg. A „Daily Telegraph“ a helyzet képtet e szavakban nyújtja: „Sem lefegyverzés, sem jegyzőkönyv. Ez utóbbit, ugy látszik, a tegnapi minisztertanács határozta el. Holnap ismét minisztertanács lesz.“

Andrássy feladata.

Bécsből, távirják a „Hon“-nak: „A Hon kudaroz után, melyet Ignatieff a Themse mellett szenvedett, oly célból és utasítással jön ide, hogy Andrássy grófot kérje föl a tárgyalások vezetésére. Orosz körökben annál érzékenyebbek az orosz diplomácia eddigi sikertelenségét iránt, mert azt egyik legkiválóbb orosz diplomata: Ignatieff sem vala képes elhárítani. Andrássy gróf, hiven az azon béképolitikához, melyet monarchiánk zászlóira írt, bármily nehéz feladat is, minden valószínűség szerint kezébe veendi a tárgyalások vezetését, meg fog kísértetni mindent, hogy a hatalmak egyetértésű, mely a konstantinápolyi konferencián létrejött, fontartsa s különösen, hogy Oroszországot az európai concertból való erősza-kos kilépéstől visszatartsa. Legfőbb nehézséget Andrássynak is a demobilizáció kérdése fog okozni. Oly formulát találni, mely mellett Oroszország hajlandó volna a demobilizációra, s melyet Anglia is elfogadhasson: ez most az első, és legnehezebb feladat. E kérdésben az angol és orosz főfogás sokkal jelentékenyebben tér el egymástól, hogy sem oly könnyen és egyhamar közeledést lehetne várni. Azonban Andrássy a „nehéz helyzetek embere“ s neki sikerülhet, a mint sikerült 1875. decz. 31-ki reformjegyzéke körül egyesíteni a garantizáló hatalmakat. Egyébiránt mi csak örülhetünk, hogy a fontos tárgyalások központja ismét Bécs lett s az események szálait újból Andrássy gróf vette kezébe.

Az orosz hadsereg.

Az orosz hadseregről a „Pol. Corr.“nek Kisenéből március 18-iki kelettel következőket írunk: A lefegyverzés hírek, melyek az itteni tiszt körök nagy elégedettségére egy hét óta keringtek, ismét tündezni kezdenek. Eddig a legparányibb jel sem mutatja, hogy a nagy apparatus, melyet hónapok óta fáradsággal és buzgalommal összeillesztettek, legközelebb leszerelhetnének. Különkezőleg a folytonos dispoziciók azt jelzik, hogy az összevont haderőt harcalképességének legfőbb fokára akarják emelni. Miljutin hadügyminiszter éppen a legújabbban tett meg minden előkészületet a vilnai, minksi és zitumiri hadtestek esetleges mozgósításának gyors foganatosítására. Az illető hadtestek parancsnokai Samsonov Zalov és Hahn tábornokok azon parancsot kapták, hogy vonják magukhoz a tartalékok. A három hadtest tizennégy nap alatt könnyen hadi lábra helyezhető és Kisenébe rendezhető. E hadtest, melyet két gyalog és három lovas hadosztály képez, egyelőre tartalék hadseregeként Besarabiában fog állomásozni; míg az eddig Podoliában és Volhyniában elhelyezett tartalék a működő hadsereg szűk kötelékébe fog fölvetetni. Tatar-Bunarban nagy csapatösszeget vannak össze állítottak gyakorlatra. De azt hiszik, hogy e műveletnek az a célja, hogy a Kilijánál harcokész nagy haderő összpontosíthatassék.

Konstantinápolyból.

Konstantinápolyból jelentik, hogy ott a lakosság izgatottsága mindinkább nő s a kormány már ezért sem tehet engedményeket Montenegrónak. A szerbiai békekötés miatt az elégedettség naponként fokozódik. A rendőrség mindent elkövet, hogy nyomára jöjjön azon egyéneknek, a kik éjjel a házakra, a mecsetekre, sőt olyan középületekre is, a hol örök állanak, falragaszokat függesztenek ki. E falragaszok telvék a kormány elleni leghevesebb támadásokkal. Azt vetik szemérré, hogy fégyverre hívja az egész mohamedán lakosságot s roppant hadi adókat szed be, de azért lealázó békét köt Szerbiával, s a montenegrói sziványoknak területnagyságbódást ígér. Számos ulemát és szoftát hajón Saint Jean d'Acrcba küldött a rendőrség, de ez nem sokat használ, mert a mi a falragaszokon áll, arról nyilvánosan minden kévéházban, a porta palotájában, a hadügyminiszteriumban, s a katonai intézetekben beszélnék. Elfogatások eszközöltetnek, házmotókat tartanak, s egy összeesküvés szálaít ügyeknek kideríteni, mely egyáltalán nem létezik, mert a közvélemény izgatottsága nem összeesküvők működésének eredménye.

Orosz fenyegetőzés Ausztria-Magyarország ellen.

Most, midőn a londoni jegyzőkönyv meghírsültával muszkabarátság részről ismét előtérbe rántják a szerencsétlen 3 császár szövetséget. Készszeresen érdekes figyelemmel kísérni, miként nyilatkozik kedves „szövetségeseink“-nek, Oroszországnak hivatalos cenzura mellett megjelenő napi sajtója mi rólunk.

A „Novoje Vremina“ írja, hogy a nemzetközi jegyzőkönyv azért nem iratott alá, mert Andrássy gróf elmulasztotta a londoni osztrák-magyar követet a megkívántató utasításokkal ellátni, Bécsben és Budapesten, mondja a cikkirő, szemlétomást utolsó kísérletet tesznek az események menetének feltartoztatására.

Az osztrák-magyar államférfiak nem fogták még fel törekvéseik hasznalatosságát. — Ideje volna már felhagyni a ravasz okoskodásokkal, melyeket Angolország sugalmaz és saját bőrük megmentéséről gondoskodni.

Az osztrák-magyar kormányférfiak makacssága a jegyzőkönyv aláírása tárgyában egyedül Beaconsfield lord befolyásának tulajdonítható, ki Andrássy gróf személyében mindig engedelmes politikai segédre talált. Ők valami cselekvési sorrendet állapítottak meg: a berlini memorandumot az egyik aláírta, a másik nem, most pedig ez már beleértette a tollát a tintába, hogy a jegyzőkönyvet aláírja a másik pedig késélmessékedik. Az jön ki az egészéből, hogy mikor Ausztria egyetértésben van Oroszországgal Beaconsfield lord makacsodik, s óvat tesz, s mikor Angolország egyetért vele, akkor Andrássy gróf ácsokodik; reméljük azonban, hogy ő tiltakozni nem fog. A milliókra menő szlávok oly lezékét adhatnak neki, az osztrák kormányának, mely kellemtlenebb lenne a 40-es évek óta kapott összes lezékél. Az osztrák és magyar honi szlávok nagy izgatottságban vannak a keleti események miatt, s nem kevésbé erős rokonszenvek Oroszország iránt.

Ha Ausztria megtagadja a jegyzőkönyv aláírását, ez oly hatást tehet, a minőt a puskaporhordóba esett szikra tesz. Oroszországra nézve pedig illeten vonakodás tökéletesen közömbös lenne addig, míg az ut Bolgárországra Magyarországon keresztül nem vezet, sőt még ezen esetben is nem volna nehéz a kalauzokat magában Magyarországon találni.

A montenegrói béke.

A török-montenegrói békekötés létesítésére mindinkább kevesebb kilátás van. Mint Cetinjiából távirják, Nikica fejedelem megígérte a bosnyák lázadók egy küldöttségének, hogy átveszi a lázadó hadak fővezérletét, ha a Konstantinápolyban folyó tárgyalások végkép meghiusulnak. Ez pedig ma már jóformán bizonyos.

Egy másik távirat ugyanis jelenti, hogy Nikica fejedelem a porta által ajánlott föltételeket egyáltalán elfogadhatatlannak nyilvánította, mert a Törökország által átengedésre kijelölt terület csupa kopár szikla, melynek semmi hasznát sem vehetni. Nikica föltétlenül ragaszkodik a nikicsi és moracsaí vidékek átengedéséhez. A porta époly föltétlenül megtagadja. Így aztán természetes, hogy bár a fgyverszűnet ápril 12-ig meghosszabított, mindkét részről erőlyesen készülődnek a háború folytatására.

A képviselőházból.

Budapest, március 23.

A ház mai ülésében Ordóczy előadó bemutatá a pénzügyi bizottság jelentését az 1873. XXXIII. törvények alapján kibocsátott kincstartalványok beváltásáról szóló törvényjavaslat tárgyában. — Elnök kéri a házat, mikor kívánja a törvényjavaslatot tárgyalni? (Felkiáltások: Holnap! A szélső balról: Tegnap!) Irányi: Ily törvényjavaslatoknak megfontolására, az azok fölötti eszmecsere rére idő kívánatik, idő szükséges mindazoknak, kik feladatukat komolynak tekintik, kik nem készek megszavazni mindent, bármit kívánjon is a kormány, hanem figyelembe veszik az ország érdekét és küldött akaratát. (Helyeslés a szélső balon, felkiáltások a középben: Mi is!) A javaslat későbbi tárgyalását óhajtja. (Helyeslés a szélső baloldalon.) — Tisz a miniszterelnök: Az előttem szölvő t. képviselő ur méltóztatott megrovását kifejezni a fölött, hogy a kormány — a mint mondá — az utolsó perczen benyújtotta be a törvényjavaslatot. A kormány benyújtotta e törvényjavaslatot akkor, midőn a körülmények annak benyújtását igényelték, s azt gondolom, hogy csakugyan egyedül a kormány lehetett azon helyzetben, hogy ezt megítélje. Ez ránt a kormányának jogát eltagadni csakugyan nem lehet.

A mi a legutolsó időben való benyújtást illeti, az iránt a vádat a képv. ur részéről nem értem, mert utóljára is semmi bizonyos napra a ház nincs elnapolva, sem a képviselők mandátuma legközelebb le nem telik, tehát a legutolsó időben való benyújtásról szó nem lehet. A kormány a maga részéről óhajtja a minél előbb való tárgyalást, tekintettel a ház t. tagjaira is, a mi bizonynyal oly méltányossági tekintet, a mely ellen mindaddig, míg a kötelesség teljesítésével ellenkezőleg nem jön, szót senki nem emelhet. A kérdés, mely szólnyegzen van, fontos, ebben igaz van a t. képv. urnak, de a mily fontos, meggyő-

ződése szerint éppen olyan egyszerű, ugy hogy az elhatározásra valami hosszú időre szükség bizonynyal nincs, s én legalább meg vagyok arról győződve, hogy a t. képviselő ur már tegnap, midőn a törvényjavaslatot hallotta, tudta, hogy nem fogja azt megszavazni holnap sem és holnapután sem. (Derűlség.) Azonban én magam részéről is, miután felszólalás történt arra, kérem a t. házat, hogy ne méltóztassék a törvényjavaslat tárgyalását a holnap napirendre tűzni, hanem tekintettel mégis azon méltányossági szempontokra melyet említettem, továbbra se halasztani, hanem inkább vasárnapra ülést hirdetni és a t. javaslatot akkorra napirendre tűzni. (Helyeslés).

A törvényjavaslat a vasárnap 11 órakor tartandó ülésben fog tárgyalatni, mely Tóth V. indítványára d. u. 3 óráig tart.

Felolvastatik erre az indítványkönyv, melybe Molnár Antal és Lukács B. képviselők indítványa van bejegyezve Szolnok-Dobokamegye székhelyének Szamosújvárra áttétele iránt. (Helyeslés.) Az indítvány felvétele ünnepnaptára halasztatván, az ülés véget ért.

Törvényjavaslat.

Indokolás.

(Vége.)

Az 1876. évi XXXIII. t. czikk rendelkezései folytán létrejött területi szabályozás által érintett területeken az eddig fenállott országgy. képviselő választókerületek részint megcsönkítva, részint teljesen széttagolva két vagy több törvényhatóság közt osztatván föl: minthogy ezáltal azon alap, melyre az 1874. évi XXXIII. t. cz.-nek a választókerületek felosztására, nem különben a központi választmányok alakítására és hatáskörére vonatkozó intézkedései fektetve vannak, lényegesen változást szenvedett, ennek következtében mulhatatlannal szükségessé vált, hogy ezen változott viszonyoknak megfelelőleg a választó kerületek új beosztása s a központi választmányok alakítása iránt tlvosazs úján intézkedés történjék.

Ezen intézkedést annál sürgetőbbnek kell jelezem, minthogy a jövő 1878. évre érvényes választói névjegyzék kiigazításának munkálata az 1874-ik évi XXXIII. t. czikk 40. §-a értelmében az e folyó év május havában kell hogy megkezdessék, — mely ha a választókerületek a jelen t. javaslatban tervezett új beosztása szerint nem eszközöltetnék, e körülmény miatt az 1878-ik évben megejtendő általános képviselőválasztásnak nagy nehézségek merülnének fel.

A jelen törvényjavaslatban tervezett rendelkezéseknél következő alapelvek szolgáltak irányadón.

Ha a jelen viszonyaink között, a képviselőválasztásoknál gyakorlatilag üdvös eredményt akarunk elérni, akkor a választókerületek beosztásánál nem lehet egyedül feladatunk, a theoría abszolút követelményeinek szigorú teljesítése, hanem különösen személtelt kell tartanunk a történelmi fejlődést is.

Ennek folytán nem tekinthettem a választókerületek jelenlegi beosztását tabula rasának, hanem inkább azt tűztem ki célul, hogy azon szembeeszköz legnagyobbnak anomáliák, melyek a kérdés alá jött választókerületekben a lakosság és választók számarányára nézve jelenleg léteznek, lehetőleg megszüntessenek.

Midőn tehát a választókerületek új beosztása és a központi választmányok alakítására célzó intézkedéseknél különösen tekintettel voltam arra, hogy azok az 1848. évi V. törvények 7. §-nak, az 1848. évi erdélyi II. t. czikk 7. §-nak, illetőleg az 1874. évi XXXIII. t. czikknek szellemével lehetőleg összhangzatban álljanak, másrészt a választókerületek új beosztásánál egyrészt a lakosság és másrészt a választók számarányát vettem figyelembe; és e mellett az eddig önálló képviselőválasztási joggal felruházott városok ebbeli jogosultságát is méltányos tekintetbe vettem, mely jogosultságának megszüntetése csak az azon városokban tervezetnek, melyekben ezen joggyakorlat egy a lakosság, mint a választók fölötté csekély számánál fogva a többi városi választókerületek nagyságával szemben kirívó ellentétet képezett; ilyen Abrudbánya, Csikszereza, Illyefalva, Hátszeg és Vajda-Hunyad.

Ugyanazon okoknál fogva Szamosújvár, Gyulafehérvár és Erzsébetváros városok, melyek eddig külön-külön két képviselőt választottak, a t. javaslat szerint egy-egy választókerület tervezetnek.

Ellenben Brassó és Nagy-Szeben városok, melyek minden tekintetben az önálló képviselőválasztási joggal felruházott városok színvonalán állanak, a lakosok és a választók számarányához képest két-két képviselő választására jogosítottak fel.

Azok, a kiket itt a t. javaslatban tervezett rendelkezések szükségességre és azok alapelveire nézve eddig felhoztam, ugy hiszem, már magukban foglalják a jelen törvényjavaslat tüzetes indokolását, minél fogva elégségesnek tartom még csupán azon megjegyzésre szorítkozni, miszerint az 1. §-ban javasolt intézkedések részletes indoklására a választókerületek újbeosztását, valamint az eddigi választókerületeket érintő és A. B. C. D. alatt idemlékelt kimutatások szolgálnak.

Ezen kimutatásokból kitűnik, hogy az országgyűlés képviselőházában 447 tagjából a jelen

törvényjavaslat tárgyát képező területre pedig 150 képviselő esett, a javaslat szerint pedig ugyanezen terület részéről 148 képviselő küldetnék.

A szoros értelemben vett magyarországi részekre nézve a választókerületek az eddig létező számban tervezetnek; a fölmerült különbözet tehát az erdélyi részekre esik, melyek az eddig választott 75 képviselő helyett a fölözás szerint két-két képviselővel kevesebbet, s így 73-at küldenek; mely szám eltér ugyan a tényleg önálló gyakorlattól, hanem megfelel az 1848-dik évi erdélyi II. t. cz. 7-dik §-a rendelkezésének mely szerint az erdélyi részekre, nem több, mint 73 képviselő állapított meg.

Nem lévén szándékom az orsz. képviselők számát apasztani: azon esetben, ha a jelen törvényjavaslat a törvényhozás által elfogadtatik, czelszerűnek tartanám, hogy a fenti különbözetet tevő két képviselővel Budapest főváros hét képviselőinek száma szaporíttassék, minthogy lakossága és választói száma az utóbbi években tetemesen emelkedett.

Erről azonban külön törvényjavaslatotlenne szerencsém még ezen ülészek alatt a t. ház elé terjeszteni.

A többi szakaszok indoklása részint az azokban foglalt rendelkezésekből, részint az 1876. évi XXXIII. törvények intézkedéseiből önként következik.

Azon hitben, hogy szerencsém leend az itt javaslatba hozott intézkedésekre nézve a t. képviselőház helyeslésevel találkoznai, vagyok bátor ezen törvényjavaslatot elfogadás végett a t. képv. ház szíves figyelmébe oly kérésrel ajánlani, hogy annak tárgyalását mielőbb napirendre tűzni méltóztassék.

Budapest, 1877. március hó 19-dikén.

Tisza Kálmán,

m. kir. belügyminiszter.

A szászegyetem közgyűlése.

Nagy Szeben, mar. 24.

A mai ülés kezdetén, a jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után, dr. Tincu olvassa az általa és dr. Pakurar részéről Klein Károlynak a szászsebesi falusi községek választókerületében történt törvényellenes megválasztása igazolása ellen bétörlesztett külön véleményét.

Bedeus ugy találja, hogy — ámbátor a külön vélemény vita tárgyát nem képezheti — a jelen különvélemény nagyon is tulcsap azon a korláton, melyen belül kellene hogy maradjon, mert Tincuk különvéleménye az egyetem többségét törvénytelen határozathozattal valója.

Elnök kijelenti, hogy vitának a különvélemény tartalma fölött nem lehet helye, mert egy követet sem lehet attól eltiltani, hogy különvéleményében azon indokokat fejtehesse ki, melyeket saját nézetei alapoossága mellett főemlítettöknek czélszerűnek talál. Jelen esetben is a különvélemény a jegyzőkönyvből lesz mellékelve.

Elnök jelenti, hogy több követ a közgyűlés ülési elnapolását kívánja tekintettel arra, hogy a követek közül többen állásuknál és foglalkozásuknál fogva (a követek nagy része szász pap és teológus), a nagy hetet és a husvét ünnepet odahaza kell hogy töltsék. Ő (elnök) szívesebben látta volna, ha a szervező bizottság munkálatait még az ünnepek előtt lehetett volna letergálni, de miután ama bizottság előadójától megtudta, hogy a munkálatok a jövő héten még el nem készülhetnek, a követek együttmaradásának szükségessége is esleik, e szerint az elnapolásnak nem lévén ellenére, fölkiéri a közgyűlést, hogy az egyetemi hivatal következő indítványát fogadjal:

A közgyűlés válasszon 1) a költségvetési előirányzat és az ezzel összefüggésben levő tárgyak megvizsgálására egy 11 tagu pénz- és joggyűbi bizottságot, 2) egy 7 tagu tanügyi bizottság és 3) a választás még ma történjék meg.

Kapp pártolja ezen indítványt.

Klein és Bedeus kívánják, hogy a bizottságnak kiadandó javaslatterveket mindenik követ is átvehesse tanulmányozás végett.

A követek az érintett javaslatokat az egyetemi irodában kézhez vehetik.

Következett a választás, melynek eredménye: 1) pénz- és joggyűbi bizottság: Bedeus, Kapp, Klokner, Bolesch, Roth, Siegler, Tincu, Krasser, Arz, Schaffndt és Werner. 2) tanügyi bizottság: Budaker, Wittstock, Mager, Klein, Kirchner, dr. Pacurar és Teutsch.

Elnök ezután a közgyűlést április 11-ig elnapoltnak nyilvánítja.

A székely történeti pályadíj alap.

A székely történeti pályadíj-alap perma-neus ügyintéző bizottsága f. 1877. márcz. 18. d. u. 5 órakor Kolozsvárrt, a városi közgyűlési teremben Sámí László elnöksége alatt ülést tartott.

Jelen voltak:

Bányai Vitális pénztárnok, Finály Henrik, dr. Kolozsvári Sándor, Kővári László, Ladányi Gedeon, dr. Ováry Kelemen, Simon Elek, Sámí László, Szász Béla, Tamásy János, Tompa Károly, Wesely Károly, Nagy János.

Távól voltak:

Árlejtési hirdetés.

Közírté tétetik, hogy a teke — n. nyulási útvonal, sz. akna — nagy-nyulási szakaszára kiszállítandó 600 kavicsfalom termelése és kiszállítása **f. évi április 6-án d. e. 10 órakor,** a megyeházánál tartandó árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár:

Kavicsfalomként 12 frt. o. ért.

A részletes feltételek, az árlejtés napjáig is a hivatalos órákban, a megye aljegyzői irodájában megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 10% bánatpénzt letenni, az árlejtést vezető tisztviselő kezéhez.

Kolozsvárt, 1877. március-hó 23-kán.

Kolozs megye alispánjától.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

(41) Valódi olasz (7—10)
5 éremmel kitüntetett

eredeti Ocarinak

egyesen a feltaláló: Donati Gius.-tól Budrióból Olaszországban.

Kizárólag egyedül központi raktár egész Európára néve **WITTE EDE** főgynöknek Bécs. verl. Kärntnerstrasse 59.

Jelenleg Budapesten a Carré circus-ban Appenini lakosok (ugy-nevezett carianusok) e hangszert hangversenyeznek, s feltűnést okoznak, mert onnét művészeik előadást kaphatnak is.

E hangszert ingyen hozzá adott iskolák szerint a tanulóknak is néhány óra alatt sikerrel megtanulhatják, a csak egy árú mindenkihez elérhetővé teszi, hogy magának kellen és mulatságot szerezzen.

Minden valódi Ocarina a feltaláló bolygót viseli

Eredeti gyári

Árak nyomtatott iskolával:

Nr. I	II	III	IV	V	VI	VII
1 fr.	1.50	2 fr.	2.50	3.—	4.—	5.—

Nr. V. Zongorakísértre van hangzóva.

Hangfűzők Nr. I, II, III (nem zongorák számára is alkalmasok) 12 dallammal 40 kr.— Bír-szekrények Nr. I—IV 50 kr., V—VII 1 fr.

Egy zongorásan hangolt terzett 7 fr. — különösen zeneegyletek

Egy zongorásan hangolt quartett 12 fr. — számára alkalmas.

Egy zongorásan hangolt sextett 30 fr. —

Óriás basszus (teljes orchestra) 30 fr. —

Szolgálat készpénz, vagy utánvét mellett. — Nagyban vevőknek árengedés.

(121) Mell-, nyak-, gyomor-bajoknál (1—3)

és általános testi gyöngeségek, valamint legjobban bizonyult erősítőszert gyanánt lábbadozásoknál használatos a legnagyobb gyógyerejű

Hoff János-féle maláta-gyógytápszer,

mely már oly sokszor kipróbáltatott, hogy a szenvedő közönség figyelmét „saját jóvoltából” ezen gyógyszerre felhívjuk.

Európa minden valamennyi uralkodója részéről történt kitüntetés, Európa leghíresebb orvosai kitüntetéséről történt ajánlása és alkalmazása, valamint napoként befolyó számtalan hála-nyilatkozat a Hoff János-féle maláta-gyógytápszer használatától történt szerencsés gyógyulásokról, a legbiztosabb bizonyítéka annak valódi értékéről.

Nagy-Léa. Készítményei feltűnő hatást gyakorolnak teljesen meggyőzőre, betegem aligjegyzett czíme alatt kérek még 6 palacknyi maláta-kivonatot küldeni.

Krall Hermann, os. k. főbíró orvos.

Grubisopolie. Betegemnél alkalmazott maláta-kivonat-egészség-sűrítő hatását meggyőzőre, kérek minél előbb (egy ládányi) küldeményt. Malich József, cs. k. fő-sebész.

Pola. (Távirati tudósítás.) Küldjön nekünk rögtön postával 12 palackkal, az ön kitűnő maláta-kivonat-egészség-sűrítő. Katonatiszt és államhivatalnok foglalkozási egy-lete. Alberti C. igazgató.

Dr. Gürtler fő orvos Ivánkán. Az ön maláta-kivonat-egészség-sűrítő, valamint maláta-egészség-csokoládéja kitűnő hatásnak voltak, enyhítve a köhögést, étvágyat és álmot idézően elő.

Csak valódi Hoff János-féle maláta-készítményeket kérjünk, melyek a törvényesen bejegyzett védjeggyel (a főtábláló arcképpel) ellátva, miután az utazások nem bírnak gyógyerejével, s készítés-módjuk sem olyan, mint a Hoff János-féle készítményeké.

Á R A K

Maláta-kivonat-egészség-sűrítő palackja 60 kr. Láda és palackkal: 6 palack 3 frt 88 kr.— 13 palack 7 frt 26 kr. 28 palack 14 frt 60 kr. 68 palack 29 frt 10 kr.— 1/2 kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr., II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. (Nagyobb mennyiségű árked-vezményekkel.) Maláta-csokoládé 60 kr. (1/2 vagy 1/4 zacskóval is kapható). Gyer-mek-tápszer-maláta-liszt 1 frt, koncentrált maláta-kivonat 1 palack 1 frt 60 kr. is kapható. Egy kész maláta-fürdő 80 kr. kerül.

Magyarországi főüzlet:

Budapest, kalaputca 10. sz., bemenet a kapu alatt.

Raktár: Török József gyógyszer-üzletében királyutca 7. szám alatt.

(67) (6—*)

ASTHMA

indiai szivarkák Cannabis indicából

GRIMAULT és TÁRSA gyógyszerész Párisban.

Ezen új gyógyszer Franciaország és a külföld legtöbb orvosa által a lélegzési bajok ellen ajánlatik. Elegendő a Cannabis indicából készült szivarkák füstjét be-lélegezni, hogy a leghevesebb fejt, görcsös és ideges köhögést, rekedtséget, hang-talanságot, arczideg-fájdalmat és álmátalanságot megszüntesse, valamint a régese-rvadás ellen is hatásosnak bizonyult be. — Főraktár Bécsben Benno Raabe gyógyszerkereskedőnél a Bäckersstrasseban.

Kolozsvárt Dr. Hintz G. gyógyszerész urnál.

Főraktár még Bécsben Röder Filepnél Wienstrasse.

(26) (3—*)

Rumburgi szöveteke,

(kezeséggel, hogy valódi len-vásznak)

legszebb nyári fehérítéssel,

mollinos-okat és domestic-okat, durvák és fehérítettek, fehérözernavászont, vízlepedőt, callicot, fehér oot-tonokat, orast, czérnavászont, osinavat, lepedő-vászont varrás nélkül, Oxfording elméket és

CHIFFONOKAT

ajánl legjutányosabb gyári árban

TEUTSCH B. J. Segesvárt.

Külmegrendelések az ár utánvéte mellett gyorsan teljesítet-nek. — Tömegesebb megrendelések bérmen-tes vasútyaszállítás kedvezményét élvezik.

NAGY JÓZSEF arany- és ezüstműves Kolozsvárt,

főter 9. szám br. József-ház.

Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb csinnal kiállított bécsi és külföldi arany- és ezüst ékszer-áruinak dús raktárát és kiházaítási arany- és ezüst készleteit

(453) legjutányosabb áron (14—20)

(régí ékszereket megvesz és becserél.)

(Óvásul.) Raktárban minden egyes tárgy valódisága a magy. kir. bolygól van hitelesítve

(424) (49—104)

Bécs legnagyobb és legjobb hírű

vasbutor-gyára

Reichhard és társa

BÉCSBEN,

III. Marxergasse 17.

Ajánlja magát izléses kivittelt gyárt-mányai pontos szállítására. Képes minta-lapok kívánatra ingyen.

Hirdetmény.

A kolozsvári határon, az úgynevezett Kajántó-Völgyén levő mintegy 10 hold területű

(123) (1—1)

tégla és cserépgyár-telep

téglatető-géppel, égető-kemenczével és színekkel együtt, szabad-kézből készpénz fizetés mellett örökáron eladó.

Értekezhetni s e tárgyban bővebb felvilágosítást nyerhetni a „Társulat” megbízottja

BOGDÁN ISTVÁNNÁL

Kolozsvárt,

báró Wesselényi Ferenc háza alatti üzletében.

(122) (1—*)

Elismert jóságú

finom henger lisztek

Naponta friss irosvaj és élesztő

Páczolt sonka, nyelv, szalonna (Kaiserfleisch), Mortadella és különféle húsneműek.

Dió, méz és mák

Csiki testvérek

fűszer-, liszt-, mag-, ásványviz-, csemege- és borüzlete

Kolozsvárt,

főter, 1. sz. gr. Teleki D.-ház.

Kőbányai kivitteli márciusi S E R.

Bel- és külföldi asztali- és csemege **BOROK.**

Bel- és külföldi Liqueur.

Magyar- és valódi francia Pezsgők.

SCHAFER és SCHÖNBERGER

elhelyezési intézete

Budapest, váci körút 63. sz.

Elhelyez és megrendel azonnal ügyes és megbízható egyéneket minden szakmából, v. m. könyvvezetők, pénztárnokok, írnokok, házfelügyelők, kezelők, mezőgaz-dászati és erdészeti tisztviselők, kereskedői segédek, nevelőket, nyelv-, zene- és rajz-tanítókat, mérnököket, gépészeket, gyári munkásokat stb. stb. Raktárnokok, felügyelő-kei, kapusokat, házmeistereket, mű és szőlő-kertészeket, szakácsokat, irodaszoftárokat, komornákat, inasokat,

továbbá:

gazdasszonyokat, kulesárnokokat, társalgónokokat, utazási kísérőket; német, francia, angol, olasz és magyar nevelőket, pénztárkezelőket, számvizsgálókat, bolti leányo-kat, árulókat, dohányüzsdéket, szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

Gyors és pontos kiszolgáltatást biztosítva becses megbí-zásokat kér

(57) (17—30)

SCHAFER és SCHÖNBERGER elhelyezési intézete.

A t. cz. uraságoknak a szükségelt egyének díjmentesen ajánlatnak.

Állomást keresők minden szakmából 8, legfeljebb 14 nap alatt nyernek biztosítást mellett jó állomást.

(103) (3—5)

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpát-növény-kivonata.

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-cukorkák.

Egy skatulya használati utasítással 35 kr.

Szepesi kárpát-növény-thea.

Csomag használati utasítással 50 kr. kicsi 25 kr.

Mell- és tüdő-betegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: kö-högés, hurut, rekedtség, köh-kurut (szamárhurut), nátház (influenza), székellenség, lé-legzett bajok, oldalszúrás, kifejtett torok-gyulladás, tüdőgyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegesetekben.

E gyógyszerek valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél Fáykiss Jó-zsef gyógyszerésznél, Temesvártól (Józsefváros), továbbá Kolozsvártól: Bíró Jenő gyógyszerész — N. Szabó: Thalmyer — F. A. Reissenberger. — Brassóba: Kugler E. gyógyszerész — Fabik Ede gyógyszerész — Gramasztin, Besztercebány: Fleischer Frigyes. — Lekenze: (Lechnitz) Scheint Frigyes.

ÉVEK ÓTA FENNÁLLÓ

női-divat-szövet-, vászon-, kész fehérnemű és pipere áruüzletemnek

az újabb kor igényei szerint eszközözlendő újjászervezése tekintetéből elhatároztam, meglevő

(68) gazdag áru- készletemet (10—10)

telemesen leszállított áron elárusítani.

Miután a tavasz idény beálltával az újjászervezést okvetlen keresztülvenni óhajtanám, kijelentem, hogy a leszállított áron való eladást semmi esetre sincs szándékom

f. év április-hó 1-én tul folytatni.

Felhívom tehát eddigi t. cz. n. érd. vásárlóimat, valamint az egész nagyérdemű városi és vidéki közönséget, hogy az áruk telemes leszállítása által ezennel nyújtott kedvező alkalmat szükségai fedezésére f. év április 1-sőig használni, s becses lá-togatásával mindentéle divat-szövet-, vászon-, selyem, kész férfi és női fehérnemű-, asztalnemű-, valamint cipő, keztyű sat. rövidárukkal leg-dúsabban ellátott üzletemet meglátogatni méltóztassék.

Kolozsvárt, február-hó 1877.

Teljes tisztelettel:

Gámenczy János, főter, gr. Teleki-ház.